

ת"פ (אשקלון) 24400-03-23 - מדינת ישראל נ' באסל אפיניש

ת"פ (אשקלון) 24400-03-23 - מדינת ישראל נ' באסל אפיניששלוש אשקלון

ת"פ (אשקלון) 24400-03-23

מדינת ישראל

נגד

באסל אפיניש

בית משפט השלום באשקלון

[25.02.2025]

לפני כב' השופטת זהר דולב להמן

ע"י ב"כ עוה"ד רעות בונה ז'ורנו

ע"י ב"כ עוה"ד נתי טרבלסי

החלטה

בקשה לחילוט רכב הנאשם מסוג סובארו, ל"ז 55-122-34 (להלן: הרכב), אשר שימש את הנאשם בביצוע העבירות בהן הורשע.

כתב האישום המתוקן והשתלשלות ההליכים

- ב-16.1.24 הודה הנאשם בעובדות כתב אישום מתוקן (להלן: כתב האישום) והורשע ב-הסעת שלושה תושבים זרים או יותר, לפי סעיף 12א(ג)(א1)(ב) ל-חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל); הפרעה לשוטרי במילוי תפקידו, נהיגה פוזת של רכב ו-חבלה במזיד ברכב, בהתאם לסעיפים 275, 338א(1) ו-413ה ל-חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), תוך הסתייעות ברכב לעבור עבירה, לפי סעיף 43 ל-פקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה). על פי תמצית עובדות כתב האישום בהן הודה והורשע, הנאשם הסיע 4 שוהים בלתי חוקיים ברכב ונעצר בפקק שנוצר בשל מחסום משטרה, שהוקם לשם בדיקת הרכב. לאחר שלא נענה לדרישת שוטרים שהורו לו לעצור - נסע אחורנית, פגע ברגל אחד השוטרים, נסע קדימה, עלה על דוקרנים, נסע משמאל לרכבים שעמדו בפקק, ירד לשול הדרך, פגע וחבל במזיג ב-4 רכבים (לרבות הניידת) וגרם לחבלות של ממש למחזיקי הרכבים, עד שנעצר כשלא יכל להמשיך בנסיעתו (ולאחר מאבק בו נשברה יד אחד השוטרים).
- בסוף כתב האישום ציינה המאשימה כי היא תבקש את חילוט הרכב בהתאם לסעיף 39 ל-פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן: פסד"פ). בטיעונים בכתב אשר הוגשו ביום 16.9.24 וסומנו טל/1, לא הייתה התייחסות לבקשה זו, למעט בפסקה האחרונה בעמוד 5 בשתי מילים "וחילוט הרכב". צודק ב"כ הנאשם כי גם בטיעונים בעל פה לא היתה כל התייחסות לבקשת החילוט, כך גם בדיון מיום 24.11.24. הנושא עלה בדיון ביום 27.1.25, מועד שהיה קבוע למתן גזר דין, במועד זה ביקש ב"כ הנאשם לדחות את הדיון על מנת להיערך והדיון נדחה ליום 20.2.25.

חילוט רכב - המסגרת הנורמטיבית

3. צודקת ב"כ המאשימה, כי סמכות החילוט נובעת מ-2 מקורות עצמאיים: סעיף 39 ל-פסד"פ וסעיף 12א(ד1א) ל-חוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל) [ראו רע"פ 4105/06 ג'אבר נ' מדינת ישראל (2.1.07) (להלן: פרשת ג'אבר)]. ב-פרשת ג'אבר נדון נוסח קודם של חוק הכניסה לישראל, שחייב חילוט רכב בעבירה שניה (תוך 3 שנים), למעט בנסיבות מיוחדות שיפורטו. נקבע כי סעיף 39 ל-פסד"פ חל בכל עת ומקנה לבית המשפט שיקול דעת להורות על חילוט רכב בו הוסעו שב"ח "החל מעבירה ראשונה" ואילו במקרה של עבירה נוספת, לפי הדין שחל אותה עת, רשאי היה בית המשפט שלא לחלט מטעמים שירשמו. המצב המשפטי כיום שונה, שכן סעיף 12א(ד1א)(1) ל-חוק הכניסה לישראל קובע, כי בכל מקרה של הרשעה בהסעת שב"ח - "רשאי בית המשפט שהרשיעו, נוסף על כל עונש, להורות על חילוט הרכב שבו נעברה העבירה, אם האדם שהורשע בעבירה הוא בעליו של הרכב או המחזיק בו דרך קבע, ויחולו לענין זה הוראות פרק רביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".
4. לחילוט מספר תכליות. ראשית הרתעתית - פגיעה בתמריץ ביצוע עבירות ומסר לעבריינים בכח ובפועל; קניינית - "הוצאת בלעו של גזלן מפיו"; מניעתית - צמצום סיכון ביצוע עבירות דומות בעתיד באמצעות הרכוש שחולט וקיימת מחלוקת פוסקים באשר לתכלית העונשית [סעיף 36 להחלטת כב' הנשיא עמית בע"פ 8312/17 ברהמי נ' מדינת ישראל (17.4.18); סעיף 21 להחלטת כב' הש' זילברטל בע"פ 6145-15 פישר נ' מדינת ישראל (25.10.15) והאסמכתאות בהם].
דין והכרעה
5. למעשה, אין מחלוקת כי קמה סמכות חילוט הרכב הן לפי סעיף 39 ל-פסד"פ (אליו מפנה סעיף 12א(ד1א)(1) ל-חוק הכניסה לישראל) והן לפי סעיף 12א(ד1א)(1) עצמו, בהינתן שהנאשם הוא הבעלים של הרכב, ברכב נעברו העבירות והוא אף שימש כאמצעי לביצוע חלק מהן, לרבות הסעת השב"ח. בהסעת 4 שב"ח קמה סמכות חילוט עצמאית לפי סעיף 12א(ד1א)(1) הנ"ל.
אין חולק גם כי לבית המשפט יש סמכות להורות על חילוט הרכב גם לאחר מתן גזר הדין, כפי שנקבע בסעיף 39(ג) ל-פסד"פ "צו חילוט לפי סעיף זה יכול שיינתן בין בגזר הדין ובין על פי עתירה מטעם תובע" [סעיף 23 לפסק דינו של כב' הש' סולברג בע"פ 1000/15 אלחווה נ' מדינת ישראל (3.7.15) (להלן: פס"ד אלחווה)].
6. השימוש ברכב קשור במישרין ליסודות הסעת 4 השב"ח וליסודות הנהיגה הפוחזת ברכב והוא היה אינהרנטי לביצוע העבירות הנוספות, שבוצעו תוך שימוש ברכב בעת ההפרעה לשוטרים במילוי תפקידם, תוך דריסת רגלו של אחד מהם, גרימת חבלות במזיד ב-4 כלי רכב "שעמדו בדרכו" של רכב הנאשם במנוסתו והחבלות של ממש אשר גרם למחזיקי רכבים אלו כשפגע ברכבם תוך שימוש ברכבו, אשר נכלל במפורש בכתב האישום - אלו מלמדים על "זיקה ברורה וישירה בין העבירות לבין הרכב" [הנשיא שמגר בע"פ 4148/92 מועד נ' מדינת ישראל (22.9.94)] או "זיקה מהותית" [סעיפים 16 ו-18 להחלטת כב' הנשיא עמית בבש"פ 7992/22 נורי נ' מדינת ישראל (1.3.23) (להלן: ענין נורי) והאסמכתאות שם]. הרכב היה רכיב מהותי בביצוע העבירות, שבלעדיו חלקן לא היו יכולות להתבצע, גם אם בחלקן לא מדובר ברכיב שבלעדיו אין.
7. לצד קיום "הזיקה המהותית" בין הרכב לעבירות - מדובר בחפץ שלפי טיבעו וטיבו לא משמש על דרך הכלל לצורך ביצוע עבירות וכיום עיקר השימוש בו נעשה על ידי אשת הנאשם. כך, חילוט הרכב יהווה פגיעה קניינית משמעותית בנאשם ובבני ביתו. "ככלל, מוטב לו לנושא החילוט להיות נדון בד בבד עם הטיעונים לעונש, כדי לקבל ביטוי הולם ומאוזן בגזר הדין. הגשת בקשה למתן צו חילוט לאחר מתן גזר הדין, צריך שתהיה היוצא מן הכלל", כפי שקבע כב' הש' סולברג בסעיף 24 ל-פס"ד אלחווה. ובסעיף 25 ל-פס"ד אלחווה -
"יש לזכור כי פרק זמן ניכר עשוי לחלוף מיום הגשת כתב האישום ועד למתן גזר הדין, באופן שבקשת החילוט עשויה להשתכח מלבם של העוסקים במלאכה... טוב תעשה אפוא המשיבה אם תשקול לאמץ מנגנון אשר תכליתו לוודא כי הבקשה למתן צו חילוט אכן תידון במעמד הטיעונים לעונש, ולא תידחה עד לאחר מתן גזר הדין שלא לצורך".
בסעיף 26 ל-פס"ד אלחווה נקבע, כי הגם שאין בשיהוי בהגשת בקשה למתן צו חילוט כדי להוביל לדחיית הבקשה, בהינתן הסמכות הקבועה בסעיף 39(ג) ל-פסד"פ כאמור לעיל, יתכנו מקרים בהם שיהוי יוביל לדחיית הבקשה וכלשונם "שיהוי בהגשת בקשה למתן צו חילוט ללא סיבה מוצדקת אפשר שיהווה שיקול לדחיית הבקשה... זאת, בשים לב למשך השיהוי וההצדקה לו, מידת הפגיעה באיזון שיצר גזר הדין...".
כאמור לעיל, חרף קביעות אלו, ב-2 המועדים בהם נשמעו טיעוני הצדדים לעונש לא עלו טיעונים בעל פה בנושא החילוט ואף בטיעונים בכתב הסתפק ב"כ המאשימה ב-2 מילים "וחילוט הרכב" מבלי לפרט מעבר לכך.
סוף דבר

8. בהתחשב בכך שבעניינו, בשונה מ-פס"ד אלחוה, הושתו על הנאשם עיצומים כלכליים משמעותיים במסגרת גזר הדין, בהתחשב בכך ש"החילוט הוא סמכות שברשות ועל פי שיקול דעת, תוך התחשבות הן בהשלכות החילוט על הנאשם והן במארג הענישה הכולל שבית המשפט השית על הנאשם" [סעיף 20 להחלטה ב-ענין נורי; סעיפים 23-24 ל-פס"ד אלחוה; סעיף 6 לפסק דינו של כב' הש' לוי בע"פ 7860, 6234/03 מדינת ישראל נ' זיתאוי (9.3.05), אליו הפנה ב"כ הנאשם ובמסגרתו נדחתה בקשת החילוט נוכח נסיבות אישיות ואורך המאסר], בהינתן השתלשלות ההליך שפורטה לעיל ונסיבותיו האישיות של הנאשם כפי שפורטו בגזר הדין - מצאתי שהדין עם ב"כ הנאשם ואין מקום להורות כעת, על חילוט הרכב או מלוא שוויו, חילוט שלא נלקח בחשבון במסגרת שיקולי בגזר הדין. זאת ועוד, לא ניתן להתעלם מכך שהנאשם השקיע משאבים בתיקון הרכב, כעולה מהתמונות שהוגשו (ה/1-ה/9). לצד זאת, על מנת לממש תכליות החילוט ובראשן התכלית ההרתעתית, אך זאת במשורה, באופן מידתי ובהתחשב בענישה הכלכלית שהושתה על הנאשם במסגרת גזר הדין - מצאתי שיש לחלט ההפקדה שהופקדה בהליך בו שוחרר הרכב לנאשם. אשר על כן, מורה על חילוט ההפקדה שהופקדה במסגרת הליך שחרור הרכב לנאשם, בהתאם להחלטת כב' הש' פורר מיום 1.10.23 במ"ת 24377-03-23.

ניתנה והודעה היום, כ"ז שבט תשפ"ה, 25 פברואר 2025, במעמד הצדדים